

Naam: E. Leppink
Datum: 16 oktober 2018
Team/teamonderdeel: CCA Concerncontrol en Advies
Telefoonnummer: 0650008119

Collegevoorstel

Onderwerp	Twence - Communale samenwerking Munster
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 30 oktober 2018
Hoofdpogave	Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder	A.L. Langius/ E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college neemt kennis van de conceptovereenkomst met betrekking tot de communale samenwerking met Stadt Münster en besluit om deze overeenkomst niet aan te gaan.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de conceptovereenkomst communale samenwerking Münster (INT-65128) en het concept collegevoorstel van de ambtelijke werkgroep communale samenwerking Münster (INT-65126).
2. Niet over te gaan tot het sluiten van de overeenkomst.
3. De raad via bijgaande Raadsinformatiebrief (RAAD-5119) te informeren.

Inleiding

In het voorjaar van 2017 hebben de aandeelhouders van Twence in meerderheid ingestemd met toetreding van Stadt Münster als aandeelhouder. De gemeenten Almelo en Oldenzaal, die beiden hun aandelen in Twence willen verkopen, hebben aangegeven niet mee te willen werken aan de toetreding van nieuwe aandeelhouders, voordat er overeenstemming is bereikt over (marktconforme) voorwaarden voor uittreding van bestaande aandeelhouders.

Verschillen in Duitse en Nederlandse wet- en regelgeving maken een aandeelhouderschap van Stadt Münster op dit moment echter niet mogelijk. Daarom heeft de toezichthouder in Nordrhein- Westfalen, het Kommunalaufsicht, aangegeven dat zij er de voorkeur aan geeft dat Münster en de aandeelhoudende gemeenten eerst via een communale samenwerking een relatie aangaan, alvorens zij actief wil meewerken aan het bewerkstelligen van het gewone aandeelhouderschap van Münster bij Twence. Deze communale samenwerking ziet op het over en weer uitleveren van afval.

In de afgelopen maanden is hiertoe door een ambtelijke werkgroep vanuit diverse gemeenten een conceptovereenkomst en concept collegevoorstel opgesteld. De werkgroep verzoekt de gemeenten om in te stemmen met het voorstel en een overeenkomst met Münster aan te gaan. Voor het Kommunalaufsicht heeft het meerwaarde dat zoveel mogelijk aandeelhoudende gemeenten deelnemen aan de samenwerking.

Beoogd effect

Kennismemen van de conceptovereenkomst met Stadt Münster en besluiten om de overeenkomst niet te ondertekenen.

Argumenten voor

1.1. *Het verwerken van afvalstoffen is geen publieke taak.*

In de kadernota Governance Verbonden Partijen (2015) is vastgelegd dat de gemeente Almelo uitsluitend deelneemt in verbonden partijen die taken uitvoeren met een publiek belang. Bij het verwerken van afval is hiervan sprake. Hiermee is er echter nog geen sprake van een publieke taak. Twence opereert op een goed functionerende markt met voldoende concurrentie. De gemeentelijke overheid hoeft in deze markt niet te interveniëren en kan haar afval op de markt aanbieden via openbare aanbesteding. De continuïteit in de milieuverantwoorde verwerking van afval kan in voldoende mate worden geborgd door gemeentelijk opdrachtgeverschap. Het afsluiten van een afvalcontract met Münster past niet in ons beleid om als gemeentelijke overheid geen niet-publieke taken op te pakken.

1.2. *Het aangaan van een langjarig contract met Stadt Münster past niet in de wens van de gemeente Almelo om haar aandelen in Twence te verkopen.*

Met name omdat het verwerken van afval niet als publieke taak wordt gezien, wenst de gemeente Almelo haar aandelen Twence te verkopen. In het licht van deze voorgenomen verkoop van de aandelen past het echter niet om nu een langjarige samenwerking met Stadt Münster aan te gaan. De voorliggende overeenkomst met Stadt Münster wordt in principe gesloten voor de duur van 10 jaar, met de mogelijkheid om deze tussentijds te beëindigen.

1.3. *De voorliggende overeenkomst bevat nog diverse praktische, juridische en financiële onduidelijkheden, waardoor er onvoldoende zicht is op de daadwerkelijke consequenties.*

Niet duidelijk is hoe de genoemde voordelen met betrekking tot de optimalisatie van afvalstromen, duurzaamheidseffecten en mogelijke synergievoordelen zijn onderbouwd. Daarnaast zijn de lasten en baten en de wijze van verrekening niet in het voorstel opgenomen en zijn deze niet inzichtelijk. Gesteld wordt dat de overeenkomst geen financiële gevolgen voor de gemeentelijke begroting heeft, maar dit is nergens onderbouwd. De afspraken op dit punt dienen als uitvloeisel van deze overeenkomst nog uitgewerkt te worden in een nadere uitvoerings- en kostenovereenkomst. Deze is op dit moment nog niet beschikbaar. Ook ten aanzien van de governance en verantwoording over de wederzijdse resultaatafspraken zijn er nog onduidelijkheden. Al met al is er nog onvoldoende zicht op de daadwerkelijke consequenties van het aangaan van de overeenkomst.

1.4. *Er is nog geen overeenstemming over de condities en mogelijkheden voor uittreding.*

De gemeenten Almelo en Oldenzaal hebben eerder aangegeven niet mee te willen werken aan de toetreding van nieuwe aandeelhouders, voordat er overeenstemming is bereikt over de voorwaarden voor uittreding van bestaande aandeelhouders. Dit is echter nog steeds niet het geval.

Kanttekeningen

2.1. *Samenwerking versterkt de (bedrijfseconomische-)positie van Twence.*

Het afval van Stadt Münster levert een bijdrage aan de langjarige vollast van de afvalenergiecentrale van Twence tegen een marktconform verwerkingstarief. Daarmee draagt de verwerking van dit afval positief bij aan het bedrijfsresultaat van Twence. Daarnaast draagt de verwerking van het brandbaar afval uit Duitsland bij aan een stabiele balans van het portfolio van de afvalenergiecentrales van Twence. Hiermee wordt de positie van het bedrijf Twence op de lange termijn versterkt. Zolang de aandelen Twence nog niet zijn verkocht is dit in het belang van de gemeente Almelo als aandeelhouder.

2.2. *De communale samenwerking met Münster is een noodzakelijke tussenstap naar volwaardig aandeelhouderschap van Münster.*

Samenwerking met Münster kan op termijn leiden tot volwaardige toetreding van Münster als aandeelhouder van Twence. Toetreding is enkel in ons belang, wanneer wij onze aandelen op

dat moment aan Münster of Twence kunnen verkopen. Het is echter niet zeker dat Münster op termijn daadwerkelijk aandeelhouder wordt en dat wij onze aandelen dan tegen een marktconforme waarde kunnen verkopen.

2.3. *Deelname van Almelo is niet noodzakelijk*

Gemeenten hebben de keuze om aan de communale samenwerking deel te nemen. Voor een valide samenwerking is het niet noodzakelijk dat alle zittende aandeelhouders meedoen. Indien één of meerdere gemeenten besluiten om niet mee te doen, kan dit wel een negatief effect hebben op de bereidheid van het Kommunalaufsicht om mee te werken aan het gewone aandeelhouderschap van Münster bij Twence.

Alternatieven

- *Nu een overeenkomst met Münster aangaan*
Verwezen wordt naar het concept collegevoorstel van de ambtelijke werkgroep.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen bij dit collegevoorstel:

- Conceptovereenkomst voor de communale samenwerking tussen de aandeelhoudende gemeenten van Twence en de Stadt Münster (INT-65128).
- Concept collegevoorstel van de ambtelijke werkgroep communale samenwerking Münster. (INT- 65126).
- Oplegnotitie bij concept collegevoorstel communale samenwerking met Munster (INT-65248)
- Vraag- en antwoordnotitie communale samenwerking (INT-65249)
- Raadsinformatiebrief (RAAD-5119)

Procesinformatie

Intern overleg

Het voorstel is afgestemd met de concerncontroller.

Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is vooraf besproken met de verantwoordelijk portefeuillehouder en akkoord bevonden.

Directie-advies

Niet van toepassing.

B&W voorstel standaard.

Communicatie over het besluit

De raad via bijgaande raadsinformatiebrief te informeren.